

## Anmälan mot statsminister Ulf Kristersson avseende skyldigheten att överlägga med Utrikesnämnden

Utrikesnämnden har en viktig funktion i styret av riket. I Utrikesnämnden ska regeringen diskutera och förankra sin utrikespolitik med riksdagen. Formerna för Utrikesnämndens möten är organiserade så att detta kan ske också i ärenden med hög sekretess.

Regeringsformen anger i kapitel 10 Internationella förhållanden, 11 § att

*”Regeringen ska fortlöpande hålla Utrikesnämnden underrättad om de utrikespolitiska förhållanden som kan få betydelse för riket och överlägga med nämnden om dessa så ofta som det behövs. I alla utrikesärenden av större vikt ska regeringen före avgörandet överlägga med nämnden, om det kan ske.”*

Regeringens skyldigheter gentemot Utrikesnämnden har utvecklats i Grundlagsutredningens betänkande *En reformerad grundlag* (SOU 2008:125). Där framgår det att regeringen i viktiga utrikespolitiska frågor har en informations- och samrådsskyldighet gentemot Utrikesnämnden.

Även konstitutionsutskottet har vid upprepade tillfällen lyft vikten av att regeringen fullgör sina förpliktelser gentemot Utrikesnämnden.

15 juni 2024 skedde en fångutväxling mellan Sverige och Iran. De frihetsberövade svenskarna Johan Floderus och Saeed Azizi släpptes ur iranskt fängelse i utbyte mot den i Sverige dömd Hamid Noury. Noury avtjänade ett livstidsfängelsestraff för grovt folkrättsbrott och mord.

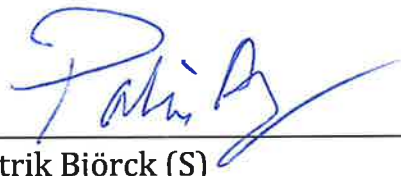
Utväxlingen möjliggjordes genom att den svenska regeringen beviljade Hamid Noury nåd.

Detta är Sveriges första officiella fångutväxling. Sverige har aldrig tidigare benådat en dömd person i syfte att få svenskar i utlandet frigivna. Regeringens beslut riskerar att skapa en ny praxis för hur Sverige kan tänkas agera i liknande fall. Det kan få effekt på säkerheten för svenskar i världen och påverka Sveriges ambassader, konsulat och utlandsstationeringar. Det kan också påverka agerandet för andra länder eller organisationer som tillämpar den här typen av utpressningsmetoder.

Det är uppenbart att benådningen av Hamid Noury därmed måste ses som ett utrikesärende av större vikt i grundlagens mening. Därför hade regeringen en skyldighet att överlägga med nämnden inför detta beslut. Enligt en uppgift på SVT:s webbplats publicerad 18 juni 2024 skedde inte detta<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/spelet-bakom-fangutvaxlingen-de-avgorande-timmarna>

Konstitutionsutskottet bör därför granska om statsminister Ulf Kristersson har respekterat grundlagens bestämmelser om överläggnings-, informations- och samrådsskyldighet mot Utrikesnämnden.



---

Patrik Björck (S)